

Artikkelissa kommentoidaan edellä julkaistua Sixten Korkmanin esitelmää ja tuodaan esille ay-liikkeen näkemyksiä kansallisen finanssipolitiikan ja palkka-politiikan välisistä kytkennöistä.

Palkka- politiikka voi tukea finanssipolitiikkaa

Peter J. Boldt
Ekonomisti, SAK

Juhana Vartiainen pohti syvällisesti rahapolitiikan ja palkanmuodostuksen kytkentöjä. Sixten Korkman sen sijaan ei maininnut sanaa palkkapolitiikka. Oletan kuitenkin, että hän voi yhtyä SAK:n näkemykseen, että palkanmuodostus ja tulopolitiikka ovat tärkeitä myös finanssipolitiikan kannalta. Palk-



Peter J. Boldt on toiminut ekonomistina Työväen taloudellisessa tutkimuslaitoksessa vuosina 1973–1980 ja SAK:ssa vuodesta 1982.

kapolitiikka voi kasvattaa finanssipolitiikan liikkumavaraa – kuten Suomessa Emu-puskurirahastot – tai kaventaa sitä.

Samalla on syytä muistaa, miten suuria ovat EU-maiden väliset erot järjestäytymisasteessa, työoikeudessa, perinteissä ja palkanmuodostuksessa. Järjestäytymisaste vaihtelee 9 ja 90 prosentin välillä, useimmissa maissa on yleissitovat sopimukset, ja pienissä maissa tehdään usein keskitettyjä ratkaisuja (yhteiskuntasopimuksia), mutta suurissa maissa tehdään yleensä liittokohtaisia sopimuksia. Iso-Britanniassa ja useimmissa hakijamaissa sopimukset tehdään – jos niitä edes syntyy – yritys- tai työpaikkakohtaisesti.

Euroopan ammatillisessa yhteisjärjestyksessä (ETUC) on kuitenkin etsitty jon-

kinlaista yhteistä palkanormia ja ollaankin päädytty lähelle palkanormia, joka kehitettiin Tulopoliittisessa selvitystoimikunnassa Korkmanin johdolla vuonna 1995. Toki horjuvuutta esiintyy mm. siinä, tulisiko kansantalouden keskimääräisen tuottavuuden muutoksen lisäksi toisena määrävänä tekijänä käyttää inflaatiota vaiko inflaatiotavoitetta.

Laskeskelimme taannoin Heikki Oksasen kanssa brysseliläisessä kuppilassa Emu-puskureiden vaikutuksia. Päädyimme siihen, että ne lisäsivät kansantaloutemme automaattisten vakauttajien vaikutusta eli vaimentaisivat taloushäiriötä noin kaksi kolmasosaa eli Ruotsin tasolle aikaisemmasta noin puolesta. Oikein toimiessaan ne eivät

ainakaan vähennä finanssipolitiikan liikkumavaraa, vaikka ne lasketaan osaksi julkista taloutta Emu-tarkastelussa.

Finanssipolitiikan koordinointia käsitellään usein ikään kuin kyseessä olisi finanssipolitiikan harmonisointi. On mielestäni tärkeää muistaa, että suhdannerytmien erilaisuudet nimenomaan edellyttävät erilaista finanssipolitiikkaa eri Emu-maissa. Mielestäni on myös tärkeää, että niissä maissa, joissa on elvytysvaraa, sitä myös käytetään, ja että ne ottavat jonkinlaisen ”veturin” roolin.

Vakaus- ja kasvusopimuksen tulkinnoissa eurooppalainen ay-liike toivoo ”enemmän järkeä” ja joustavuutta, mm. suhdanteiden ja julkisten investointien huomioon ottamista. VKS saattaa myös houkutellessa talousminis-

terit toimiin, joilla puretaan kansantalouden automaattisia vakauttajia ja rajoitetaan osavaltioiden tai kuntien budjettivaltaa.